

Lasten ja nuorten porrastettu psykososiaalisen tuen ja hoidon malli

19.9.2025 Viiden tähden tulosaamu - lasten nuorten ja
perheiden palvelut

Projektikoordinaattorit Paula Hirvisaari ja Katariina
Savolainen

Lähtötilanne

- Kehittäminen on ollut jatkoa kesäkuussa 2022 Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskushankkeessa aloitetulle kehittämistyölle.
- Lähtötilanteessa:
  - Tietoa alueen menetelmäosaamisesta vaikea saada.
  - Koulutussuunnitelmaa/ suunnitelmaa menetelmien käytöstä/saatavuudesta ei ollut.
  - Menetelmäkoulutukset eivät aina olleet johtaneet intervention saatavuuteen palvelussa.
  - Alueellisesti eroja menetelmäosaajien määrissä ja interventioiden saatavuudessa.
  - Interventioihin ohjautumisen prosesseja osittain sopimatta.
  - Ei seurantamallia interventioiden toteutumiseen, vaikutusten seurantaan, aika-paikkasaatavuuteen.

Kymenlaakson hyvinvointialue / missä palveluissa on toimittu

- **Terveyden ja sairaanhoidon palvelut**

- Perhekeskuksen terveystalvelut
  - Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto
  - Kehityksellisten palveluiden vastaanotto
  - Lasten kuntoutus
  - Nuorten Matala
  - Lastenpsykiatria
- Psykiatriset ja päihdepalvelut
  - Nuorisopsykiatria

- **Sosiaalipalvelut**

- Lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja perhekeskuspalvelut
  - Varhaisen tuen perhetyö
  - Perheiden sosiaalityön perhetyö
  - Perheneuvola
  - Nuorten Matala

- **Strategia- ja integraatiopalvelut**

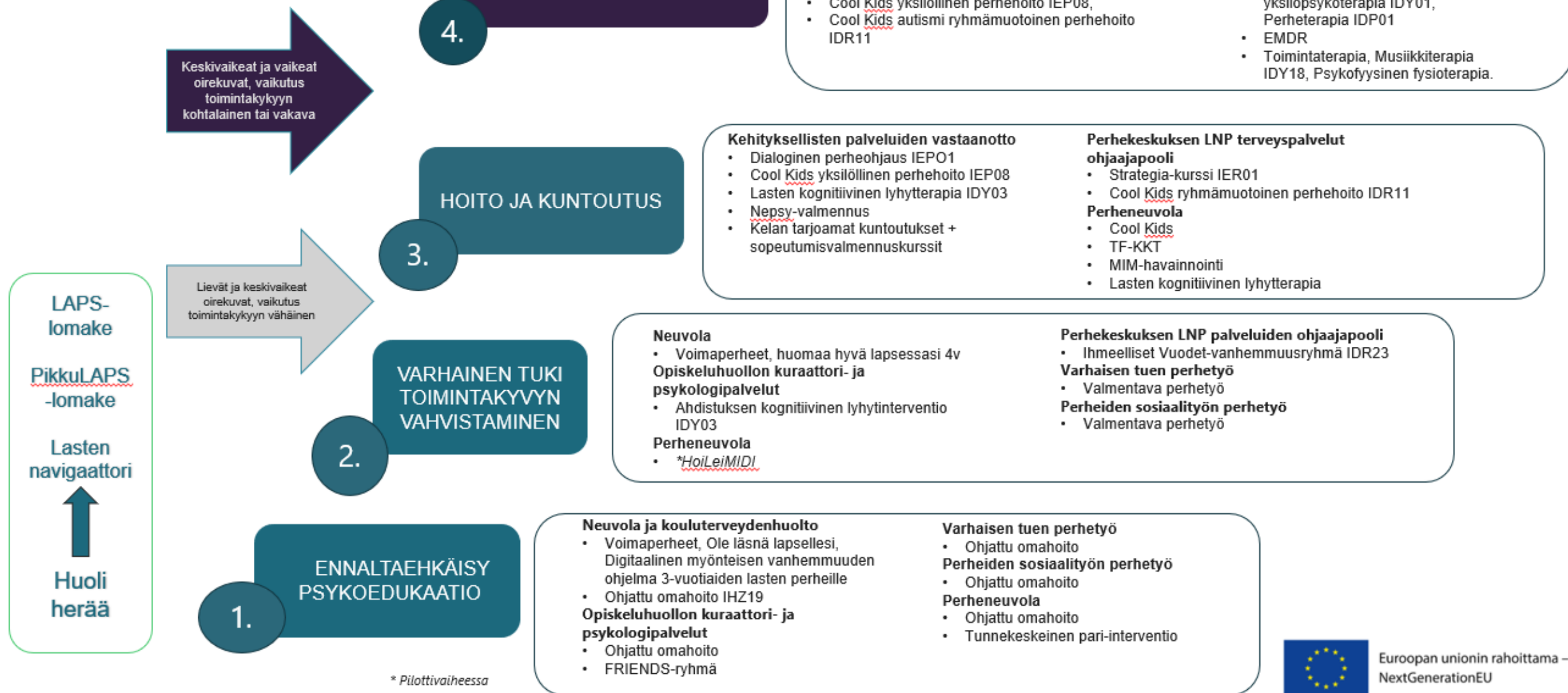
- Psykososiaalinen opiskeluhoito
  - Opiskeluhoillon kuraattoripalvelut
  - Opiskeluhoillon psykologipalvelut
- Psykologipalveluiden osaamiskeskus

Mitä tavoiteltiin?

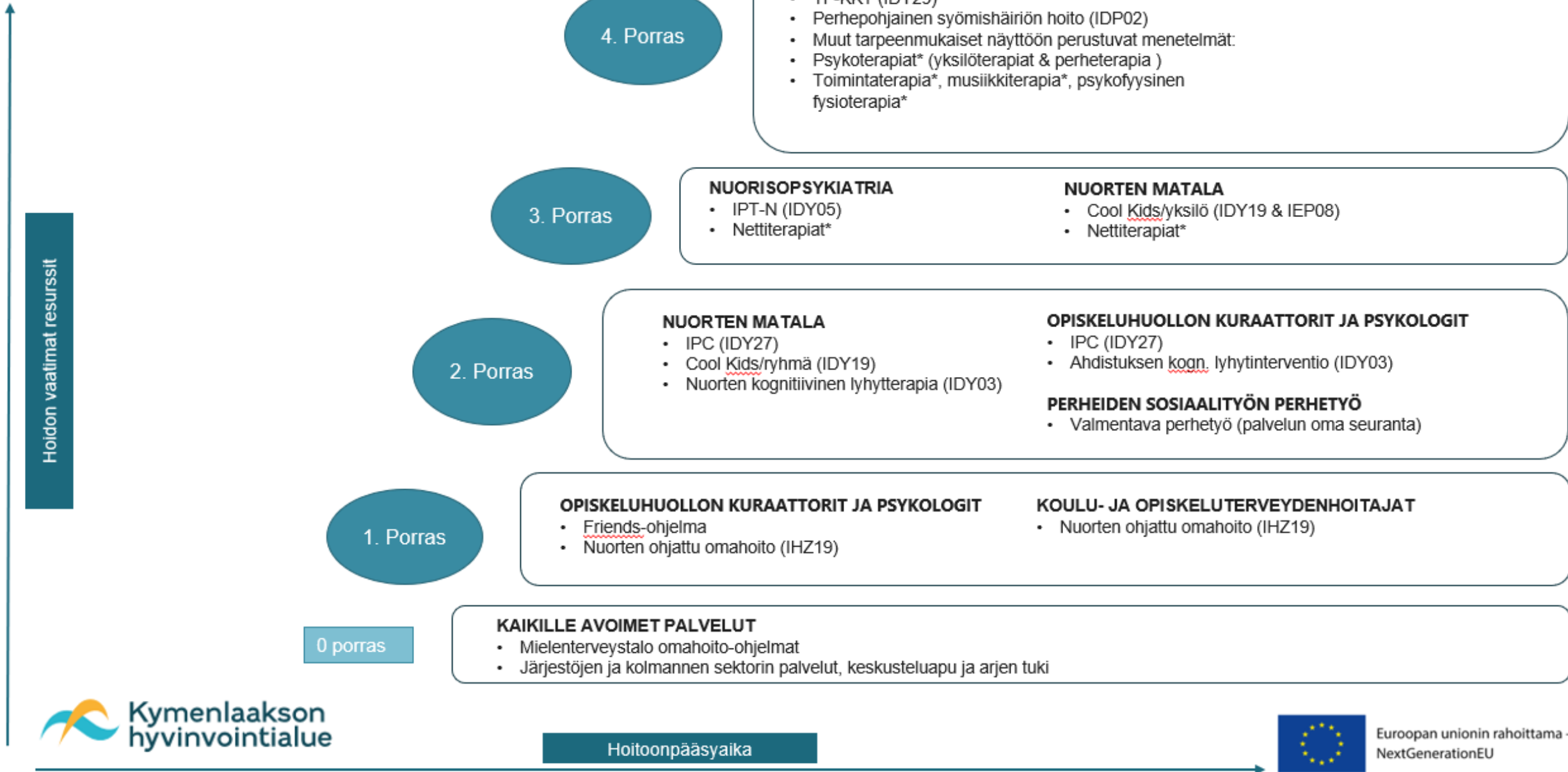
- Parannetaan Kymenlaakson lasten, nuorten ja perheiden oikea-aikaisia, tarpeenmukaisia ja vaikuttavia palveluita varmistamalla, että perustasolla on saatavilla yhdenvertaisesti vaikuttavaa psykososiaalista tukea ja hoitoa.
- Kehitetään alueelle porrastettu psykososiaalisen tuen ja hoidon malli lasten ja nuorten mielenterveyshäiriöiden ennaltaehkäisyyn, mielenterveyden vahvistamiseen, psykososiaalisten pulmatilanteiden ja mielenterveyden varhaiseen tukeen sekä mielenterveyshäiriöiden hoitoon.

Tulokset

Lasten 0-12v psykososiaalisen tuen ja hoidon interventtioiden porrasteinen malli

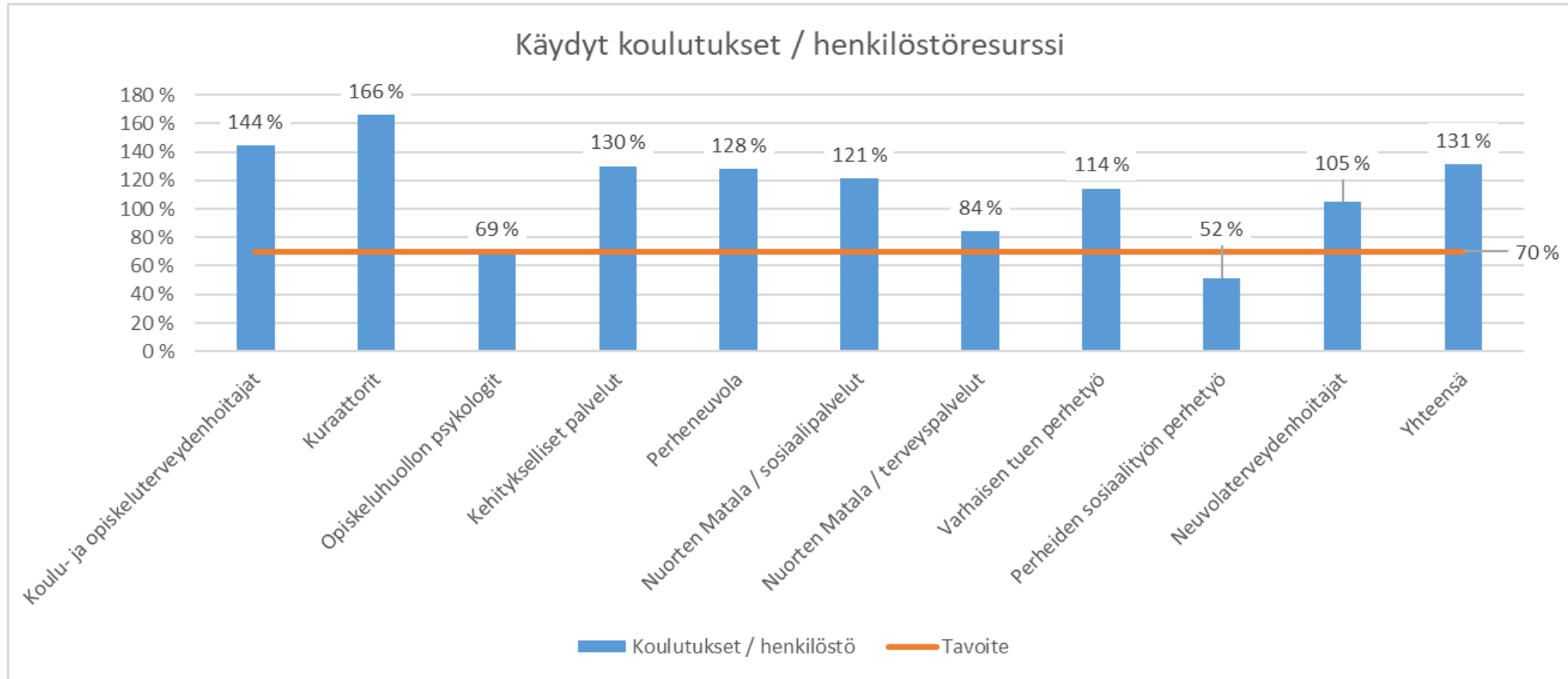
Psykososiaalisten interventioiden porrastettu malli NUORET

Interventiokoordinaation toimintamalli

- Porrasteisen tuen ja hoidon mallin kokonaiskuvan ylläpitäminen.
- Koulutusten koordinaatio ja järjestäminen.
- Menetelmäohjaus/menetelmäohjaajien koordinaatio.
- Menetelmien käyttöönoton tuki ja olemassa olevien menetelmien käytön edistäminen.
  - Porrasteisen tuen ja hoidon mallin implementaatiotiimin toiminnan käynnistäminen.
  - Palvelukohtaisten/interventiokohtaisten käyttöönototiimien kokoaminen tarvittaessa.
  - Vertaismentorointitapaamiset koulutusten jälkeen.
  - Ryhmätoimintojen koordinaatio.
  - Interventioihin ohjautumisen prosessien kuvaaminen.
  - Interventioiden toteutumisen seurantaraportti tiedolla johtamisen tueksi.
  - Porrasteisen mallin interventiokäsikirjan kokoaminen.
  - Yhteyshenkilö menetelmien ylläpitäjiin.
  - Etelä-Suomen YTA:een ja kansalliseen koordinaattoriverkoston osallistuminen.
- Lasten ja nuorten navigaattoreiden pilotoinnit ja käyttöönotot.

Työntekijöiden osaamista lisättiin kouluttamalla lasten ja nuorten palveluihin 297 menetelmäosaajaa (Tilanne 05/2025)

Interventioiden toteutumisen ja vaikutusten seuranta on mahdollista

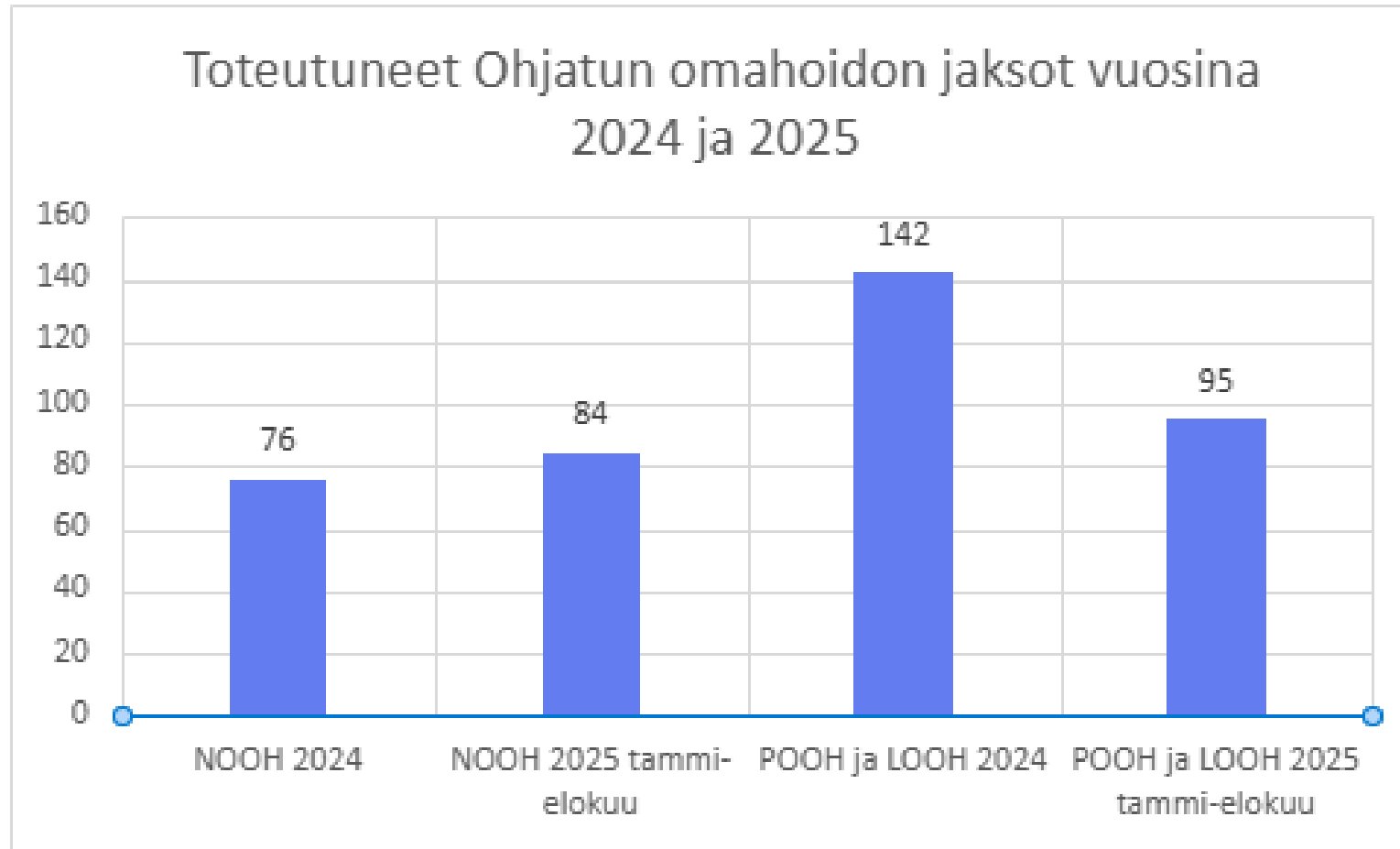
- Toimenpidekoodien, mittareiden ja kirjaamisen mallipohjien käyttöönotto.
- Alueella pystytään seuraamaan:
  - Interventioiden toteutumista eri palveluyksiköissä
  - Interventioiden käyntimääriä
  - Kuinka moni eri lapsi/nuori saanut intervention
  - Odotusaikoja
  - Vaikutuksia oireisiin
  - Jatkohoidon/-tuen tarpeita

Pvm	Sukupuoli	Kotikunta	Ikäryhmä
2025	Kaikki	Kaikki	Useita valintoja
Toimenpide		Yksikkö	
IHZ19 INTH/Omahoito		Kaikki	

Yksikkö	Potilaat
G207B Yläkoulut Kouvola	77
F207A Alakoulut Kotka	55
G207A Alakoulut Kouvola	42
G207C Lukiot Kouvola	22

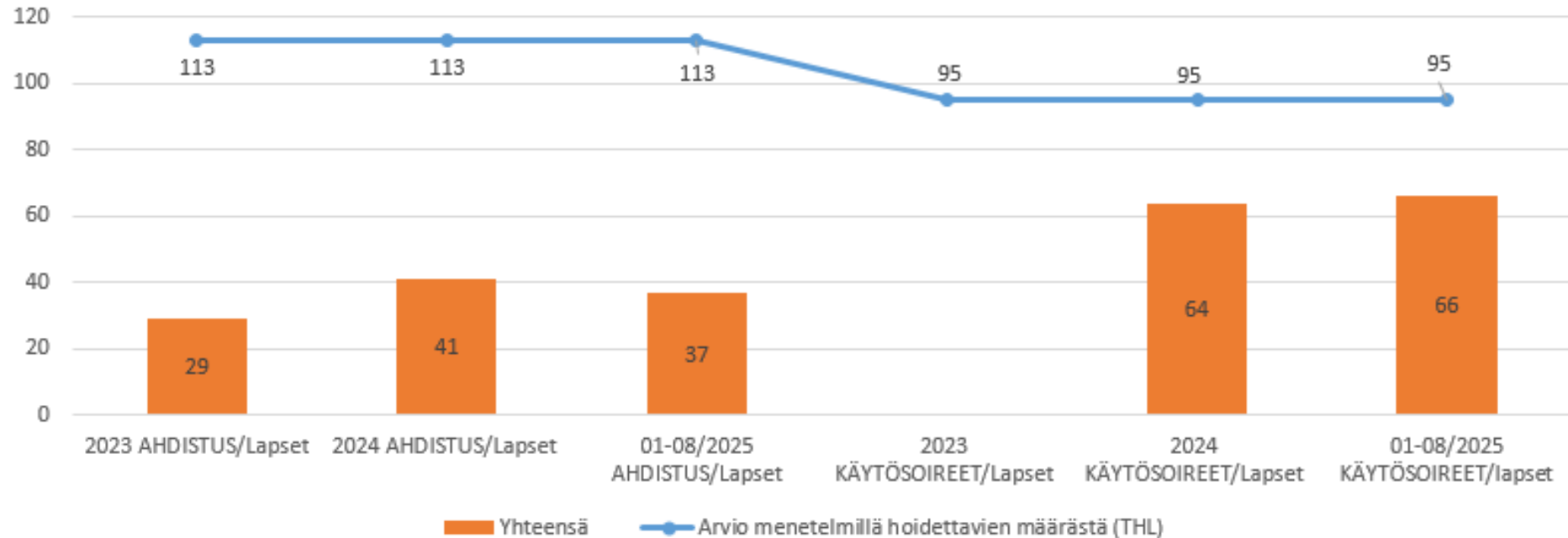
1. Portaan ennaltaehkäisevän ohjauksen ja psykoedukaation toteutuminen

Lapset: tuen ja hoidon toteutumisen ahdistus- ja käytösoireissa

- Ahdistus: ALI, Cool Kids, Lasten KLT
- Käytösoireet: Voimaperheet, Ihmeelliset vuodet, Lasten KLT, Vanhemmuustaito-ohjelma Oppi

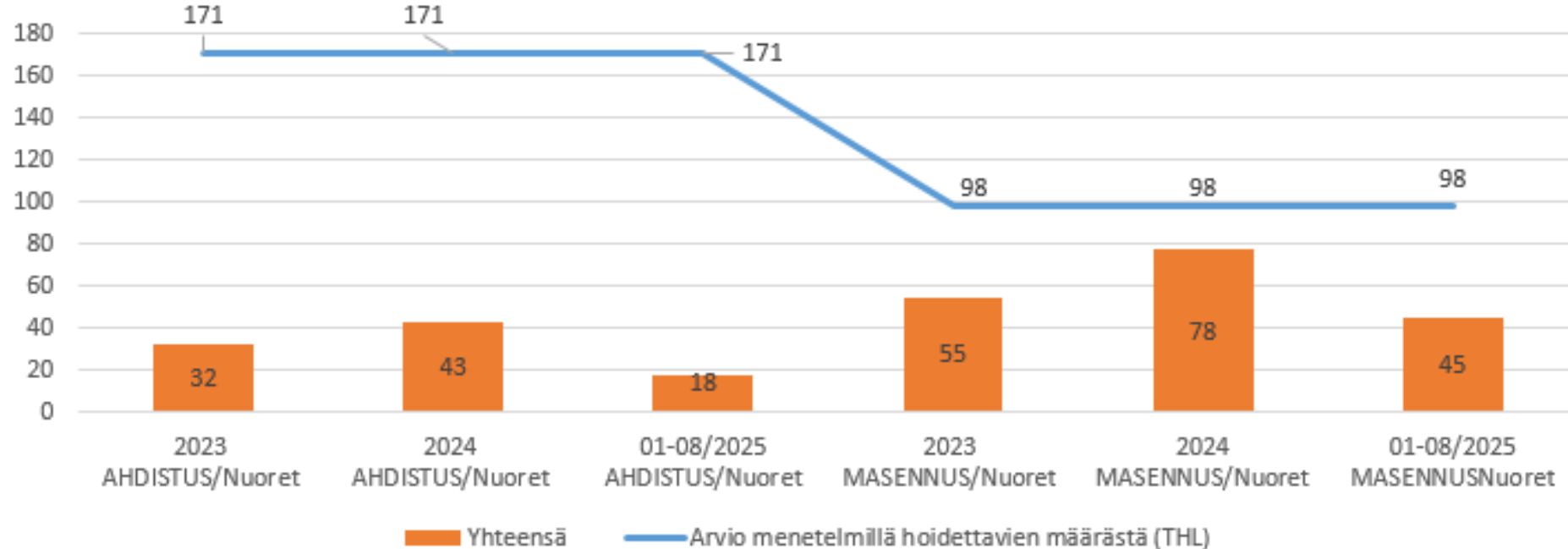
Toteutuneiden interventiojaksojen määrä suhteessa THL:n arvioon metelmillä hoidettavista

Nuoret: tuen ja hoidon toteutuminen ahdistus- ja masennusoireissa

- Nuorten ahdistus: ALI, Cool Kids
- Nuorten masennus: IPC-N, IPT-N

Toteutuneiden interventiojaksojen määrä suhteessa THL:n arvioon metelmillä hoidettavista

Lasten ja nuorten navit - yhtenäinen toimintamalli tuen ja hoidon tarpeen arviointiin

- Pilotoitiin ja käyttöön otettiin nuorten interventionavigaattori koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ja opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalveluissa, sekä Nuorten Matalan sosiaali- ja terveysterveyspalveluissa.
- Pilotoitiin lasten navigaattori kouluterveydenhuollossa ja Kehityksellisten palveluiden vastaanotolla. Laajennetaan lasten navin käyttöä koko kouluterveydenhuoltoon.

Asiakkaiden ääni - miten sitä hyödynnettiin?

1. Ammattilaiset

- Koulutuspalautteen kerääminen.
- Koulutus- ja vertaismentorointitapaamisten palaute kerääminen.
- Nomad-kysely menetelmäosaajille.

2. Lapset, nuoret ja perheet

- Ammattilaisia on tuettu palautetietoiseen työskentelyyn.
- Lasten, nuorten ja perheiden kokeman hyödyn systemaattinen kysyminen ja raportointi.
- Asiakaspalaute pyydetään kirjallisena sovituista interventioista.

Missä erityisesti onnistuimme

- Alueella on ollut lasten interventiokoordinaattori ja nuorten interventiokoordinaattori.
Interventiokoordinaattorit otettu hyvin vastaan palveluissa ja mukaan osaksi palveluiden toimintaa. Pitkäjänteistä yhteistyötä on tehty yli kolme vuotta.
- Koulutusten järjestämisessä laajasti so-te palveluihin.
- Tiedolla johtamisen edistämisessä.
- Rakenteiden luomisessa: porrasteisen tuen ja hoidon mallin toteuttaminen yhteistyössä sosiaali- ja terveystieteiden kanssa.

Mitkä asiat haastoivat?

- Kulttuurimuutos.
- Lainsäädäntö.
- Sirpalainen palvelukenttä.
- Muutosjohtaminen.
- Suunnitelmallisuus menetelmien käyttöönotossa.

Mitä opimme?

- Suunnitelmallinen käyttöönotto on onnistumisen avain!
- Esihenkilöiden rooli merkittävä!
- Lasten ja nuorten psykososiaalista tukea ja hoitoa tarjoava palvelukenttä on laaja ja monitoimijainen. Porrasteinen tuen ja hoidon malli on palvelukenttää yhdistävä tekijä. Yhteistyö on avainasemassa!
- YTA-alueen ja kansallisen yhteistyön merkitys- Lasten ja nuorten interventiokoordinaattoriverkosto!

Tulevaisuus, jatkokehittämistarpeet

- Porrasteisen mallin juurtuminen osaksi palvelutoimintaa vaatii vuosien pitkäjänteistä työtä.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden välisen vuoropuhelun ja yhteistyötä tukevien rakenteiden ylläpitäminen on tärkeää.
- Esihenkilöiden roolin vahvistaminen: oman yksikön palveluvalikoiman johtaminen ja toteutumisen seurannan nivoutuminen osaksi esihenkilötyötä/päivittäisjohtamista.
- Sosiaalipalveluiden porrasteisen mallin toteutumisen seurannan jatkokehittäminen.

